

ВЛАДИМИР МИХАНОВСКИ

ТОЧНА СМЕТКА

Превод от руски: Светлозара Василева, 1990

chitanka.info

Репутацията на Калибан — най-стария, най-опитния и най-уважавания електронен пазач в знаменитата златарска фирма „Корона“ — не бе получила нито едно петънце за половин век служба. Отчаяните злосторници изпробваха и тъй, и инак да проникнат в Централното подземие — съкровищницата на „Корона“, пазена от Калибан. Стреляха по него с куршуми дум-дум, горяха го с лазерни лъчи, поливаха го с концентрирана киселина. Верният страж бе несъкрушим като скала.

И наистина беше така до онова съdboносно утро, когато главният инспектор по охраната при обиколката си на фирмените складове в определения час се натъкна на ужасяващо зрелище. Вратата на подземието беше разбита, а сейфът на „Корона“ — отворен. Инспекторът се хвърли към него и зашари по металните лавици, но уви — скъпоценната перла, която се пазеше в сейфа като основа на благосъстоянието и репутацията на фирмата, беше изчезнала.

Разяреният инспектор в първите мигове загуби дар слово. Веднага щом се съвзе, той избухна в ужасни проклятия и се втурна да търси Калибан.

Нямаше нужда да претърсва просторното подземие. Някакво шесто чувство, изработено през дългите години, го заведе в най-тъмния ъгъл, където стоеше, навел кубичната си глава, Калибан. Дрезгавият глас на началника на охраната загърмя под сводовете на ехтящата зала като тръбата на пророка в деня на Страшния съд. Провинилият се робот отначало мълчеше, като само се стремеше да стои пред своя повелител някак си полуобърнат.

— Обърках се... Чувствата ми се притъпиха... — промърмори накрая Калибан.

— Чувствата му се притъпили! — избухна инспекторът. — Танали и на вчерашната проверка ти улови както винаги бръмчене на комар на разстояние четири мили! Но дори да предположим, че всичко това е така. — Гласът на инспектора се снижи почти до шепот и в него прозвучаха подмилкващи се нотки. Така ставаше винаги когато той готвеше на някого от своите електронни подчинени — а те бяха няколко хиляди — логическа клопка. — Да предположим, че ти по някаква причина не си чул как злосторниците са се промъкнали в хранилището.

Калибан кимна.

— Но как би могъл да не чуеш, когато злодеите са отваряли сейфа! — Гласът на инспектора отново подскочи до крясък. — Погледни само какво са разхвърляли тук!

— Моите акустични филтри...

— Може би си напускал поста си през нощта? — попита инспекторът, поразен от внезапна догадка.

Калибан едва забележимо поклати глава, като се стремеше да се напъха по-навътре в тъмния ъгъл.

— Е, ако е станало това, от теб вече може да се очаква всичко — продължаваше да разсъждава инспекторът със скърцащ глас. — Малко ли неща могат да изникнат в ума на един побъркан робот? Може би си тичал да броиш листата на кестените по градския булевард или спиците в колелата на нощните велосипедисти?

— Не, не съм напускал поста си — тихо, но твърдо го прекъсна Калибан и инспекторът разбра, че това е самата истина: роботите от този клас никога не лъжат.

— Дежурил си и не си чул как с оксижен разрязват сейфа?!

— Има и безшумни оксижени.

— Безшумни! И вратата, и хранилището също ли са разбити безшумно?

Калибан премълча, само наведе още повече виновно глава.

— И стоманата се износва... — замислено произнесе инспекторът след продължителна пауза. — Остарял си, както се вижда, гъльбче.

— Пощадете ме — рече Калибан и фотоклетките му трескаво засветкаха. — Половин век честно служих на компанията. А сега... Сам не мога да разбера как се случи това. Някаква тъмна, властна мощ, която бе по-силна от мен... Но кълна се в Главната машина, това никога вече няма да се повтори!

Инспекторът захапа устни.

— Ако предаността ти към „Корона“ беше толкова развита, колкото инстинктът ти за самосъхранение — произнесе той, — нямаше да е зле, дявол да го вземе. Не, убий ме, но нищо не разбирам!

Главният инспектор разпери огромните си подобни на клещи ръце (всички знаеха, че с един удар на дланта си е способен да забие гвоздей в стената чак до главичката му).

През тесните, прилични на бойници прозорци на подземието, обковани със стоманени решетки, по които течеше електрически ток, се промъкваше мътното утро.

„Това е може би моето последно утро“ — с тъга си помисли Калибан.

Чак сега той ясно осъзна, че вината му пред компанията е огромна и за него няма оправдание. И, разбира се, инспекторът до всичко ще се докопа — работа за няколко минути.

— Защо все се буташ в ъгъла? — изрева инспекторът. — Я излез на светло!

Калибан с явно нежелание изпълни заповедта.

— Още, още — подбутващо го инспекторът. — Не се стеснявай, ето така.

Калибан се спря до прозорчето, като се опитващ да застане в профил към инспектора. Но тренираното око на началника му сякаш го пронизваше.

— Какво имаш зад бузата? — ревна инспекторът. — Я го дай тук, и то бързично!

„Ето, това е всичко“ — успя да помисли Калибан. Накрая съвсем объркан той измъкна от еластичната си пластмасова буза и подаде на шефа си някакъв малък предмет с правилна форма.

— Подкуп! И тук — подкуп! — Сега гласът на инспектора наподобяваше квичене на прасенце под ножа на месаря. — Вижда се, че са те подкупили. И с какво? С един най-обикновен акумулатор! Подхвърлили са ти го като кокал на някое краставо куче! Виж какво, бягай незабавно в работилницата и им кажи, че съм заповядал да те разглобят на части. Дано поне транзисторите и релето да бъдат използвани за нещо. Хайде, хайде, давай тук вещественото доказателство!

Като въртеше в силните си пръсти злополучния акумулатор, главният инспектор изпрати с поглед прегърената фигура на Калибан, който в безропотен тръс тичаше към смъртта си.

— Ами сега какво да правя? — размишляващо инспекторът. — Да сменя ли всички пазачи? От това компанията ще се разори. Впрочем акумулаторът съвсем не е лош... От последните серии, струва куп жетони.

Като преодоля коридора с луминесцентни стени, обреченият Калибан изчезна зад ъгъла.

Инспекторът неочеквано за самия себе си скри по-надълбоко акумулатора и като въздъхна, се отправи да докладва на президента на „Корона“ за извънредното произшествие.

Ставите на инспектора поскърцваха при движение: той самият далеч не бе от последните серии.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 9/1990 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.